अथ द्वादशोऽनुवाकः।

अथ द्वादशानुवाकमाह। "सरोभ्यो धैवरम्। वेशन्ताभ्यो-दाशम्। उपस्थावरीभ्यो वैन्दम्। नड्वलाभ्यः शौष्कलम्। पार्य्याय कैवर्त्तम्। अवार्य्याय मार्गारम्। तीर्थेभ्य आन्दम्। विषमेभ्यो मैनालम्। खनेभ्यः पर्णकम्। गुहाभ्यः किरातम्। सानुभ्यो जम्भकम्। पर्व्वतेभ्यः किम्पूरुषम्" [१२] इति। 'सरोभ्यः' यानि सरांसि तदभिमानिभ्यः, 'धैवरं' 'उभयतो जलं बध्नाति तटानां मत्स्यग्राहिणं। 'वेशन्ताभ्यः' पल्वलाभिमानिभ्यः, 'दाशं' वडिशेन मत्स्यग्राहिणं। 'उपस्थावरीभ्यः' तरूणां समीपेषु प्रवाहमन्तरेण स्थिताः या आपः तदभिमानिनीभ्यः, 'वैन्दं' विन्दुर्जालं तेन जीवतीति वैन्दस्तं। 'नड्वलाभ्यः' तृणसंयुक्तदेश-वर्त्तिजालाभिमानिनीभ्यः 'शौष्कलं' शुष्कलं वडिशं तेन जीव-तीति शौष्कलस्तं। 'पार्याय' परतीराभिमानिने, 'कैवर्त्तं' कूले मत्स्यानां पुञ्जीकृत्य हन्तारं। 'अवार्य्याय' अवरतीराभिमानिने, 'मार्गारं' अन्तर्ज्जले हस्ताभ्यां मत्स्यमार्गणशीलं। 'तीर्थेभ्यः' अवतरस्थानाभिमानिभ्यः, 'आन्दं' तीर्थे सङ्कुबन्धनेन मत्स्यग्रा-हिणं। 'विषमेभ्यः' अतीर्थाभिमानिभ्यः, 'मैनालं' जालजी-विनं। 'खनेभ्यः' सशब्दजलाभिमानिभ्यः 'पर्णकं' सविषं पर्णं जलस्योपरिस्थापयित्वा मत्स्यग्राहिणं। 'गुहाभ्यः' पर्वतगुहाभि-मानिनीभ्यः, 'किरातं' मृगघातिनं। 'सानुभ्यः' पर्वतशिखरा-भिमानिभ्यः, 'जम्भकं' गात्राणां जृम्भयितारं। 'पर्वतेभ्यः' पर्वताभिमानिभ्यः, 'किम्पूरुषं' वनवासिनं गायकं॥